ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 23. apríla 2009 *

Vo veci C-533/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článkov 68 ES a 234 ES, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Rakúsko) z 13. novembra 2007 a doručený Súdnemu dvoru 29. novembra 2007, ktorý súvisí s konaním:

Falco Privatstiftung,

Thomas Rabitsch

proti

Gisela Weller-Lindhorst,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts (spravodajca), sudcovia T. von Danwitz, E. Juhász, G. Arestis a J. Malenovský,

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. novembra 2008,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Falco Privatstiftung a T. Rabitsch, v zastúpení: M. Walter, Rechtsanwalt,

— G. Weller-Lindhorst, v zastúpení: T. Wallentin, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: J. Kemper a M. Lumma, splnomocnení zástupcovia,

— talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: C. Gibbs, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A.-M. Rouchaud-Joët a S. Grünheid, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 27. januára 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 bodu 1 písm. a) a písm. b) druhej zarážky nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Falco Privatstiftung, nadáciou so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v spojení s Thomasom Rabitschom, bydliskom vo Viedni (Rakúsko), a Giselou Wellerovou-Lindhorstovou, bydliskom v Mníchove (Nemecko), týkajúceho sa na jednej strane plnenia zmluvy, podľa ktorej žalobcovia vo veci samej splnomocnili žalobkyňu vo veci samej na to, aby uvádzala na trh v Rakúsku, Nemecku a Švajčiarsku videonahrávky koncertu, a na druhej strane uvádzania na trh zvukových nahrávok tohto koncertu vykonávaného mimo akéhokoľvek zmluvného rámca.

Právny rámec

Bruselský dohovor

3 Podľa článku 5 bodu 1 Dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a o výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmeneného a doplneného Dohovorom z 26. mája 1989 o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky (Ú. v. ES L 285, s. 1, ďalej len „Bruselský dohovor"):

„Osobu s bydliskom na území zmluvného štátu možno žalovať v druhom zmluvnom štáte:

1. v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby…"

Nariadenie č. 44/2001

4 Odôvodnenie č. 2 nariadenia č. 44/2001 uvádza:

„Niektoré odlišnosti vnútroštátnych právnych noriem upravujúcich právomoc súdov a uznávanie a výkon rozsudkov bránia zdravému fungovaniu vnútorného trhu.

Vyžadujú sa ustanovenia harmonizujúce normy konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach a zjednodušujúce formálne náležitosti na účely rýchleho a jednoduchého uznávania a výkon rozsudkov členských štátov viazaných… nariadením.“

5 Podľa odôvodnenia č. 11 nariadenia č. 44/2001:

„Normy súdnej právomoci musia byť vysoko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného a právomoc založená na tomto kritériu musí byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet konania alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iné kritérium väzby…“

6 Odôvodnenie č. 12 nariadenia č. 44/2001 stanovuje:

„Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho výkonu súdnictva.“

7 Odôvodnenie č. 19 nariadenia č. 44/2001 znie:

„Treba zaručiť kontinuitu medzi Bruselským dohovorom a týmto nariadením a musia sa určiť prechodné ustanovenia na tento účel. Rovnaká potreba kontinuity sa týka aj výkladu Bruselského dohovoru Súdnym dvorom…“

8 Pravidlá právomoci upravené nariadením č. 44/2001 sú uvedené v jeho kapitole II tvorenej článkami 2 až 31.

9 Článok 2 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, ktorý je súčasťou oddielu 1 nazvaného „Všeobecné ustanovenia“ tejto kapitoly II, uvádza:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

10 Článok 3 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, ktorý sa nachádza v rovnakom oddiele, stanovuje:

„Osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.“

11 Podľa článku 5 nariadenia č. 44/2001, ktorý sa nachádza v oddiele 2 nazvanom „Osobitná právomoc“, kapitoly II tohto nariadenia:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte:

1. a) v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;

   b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:

      — pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,

      — pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť,

   c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a);

…

3. vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu, na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody;

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že žalobcovia vo veci samej sa domáhajú zaplatenia poplatku na základe čiastočne známej hodnoty uskutočneného predaja videonahrávok koncertu. Rovnako žiadajú, aby žalovanej vo veci samej bola uložená povinnosť ohodnotiť celkovú výšku uskutočneného predaja videonahrávok a zvukových nahrávok a zaplatiť z toho vyplývajúci dodatočný poplatok. Na podporu svojich nárokov žalobcovia vo veci samej poukazujú, čo sa týka predaja videonahrávok, na ustanovenia zmluvy, ktoré sú pre nich a druhú zmluvnú stranu záväzné, a čo sa týka predaja zvukových nahrávok, na zásah do ich autorských práv, ktoré však neboli zmluvne upravené.

13 V prvom stupni Handelsgericht Wien (obchodný súd vo Viedni), na ktorý sa obrátili žalobcovia vo veci samej, uznal svoju právomoc rozhodnúť o týchto nárokoch podľa článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001. Domnieval sa, že vzhľadom na úzky vzťah uvedených práv pokrýva jeho právomoc aj poplatky týkajúce sa videonahrávok dlžné podľa dotknutej zmluvy, čo však spochybnila žalovaná vo veci samej.

14 V rámci odvolacieho konania Oberlandesgericht Wien (vyšší krajinský súd vo Viedni) dospel k záveru, že článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 nebol uplatniteľný na práva zmluvnej povahy, rovnako ani článok 5 bod 1 písm. b) druhá zarážka toho istého nariadenia, keďže dotknutá zmluva nebola zmluvou o poskytnutí služieb v zmysle tohto ustanovenia.

15 Oberster Gerichtshof (najvyšší súd), ktorý rozhodoval o mimoriadnom opravnom prostriedku „revision“ týkajúcom sa samotných nárokov vzťahujúcich sa na rozširovanie videozáznamov, sa domnieva, že pojem „poskytovanie služieb“ nie je definovaný v rámci nariadenia č. 44/2001. Odkazujúc na judikatúru Súdneho dvora v oblasti voľného pohybu služieb a na niektoré smernice v oblasti dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), ktoré uprednostňujú široký význam pojmu služby, sa vnútroštátny súd pýta na otázku, či zmluvu, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva

postúpi svojej zmluvnej strane právo vykonávať toto právo za odmenu, treba považovať za zmluvu týkajúcu sa „poskytnutia služieb“ v zmysle článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 44/2001. Vnútroštátny súd sa prípadne pýta na miesto poskytovania tejto služby a ďalej, či príslušný súd môže rozhodnúť aj o poplatkoch týkajúcich sa výkonu dotknutých autorských práv v inom členskom štáte alebo v treťom štáte.

16 Za predpokladu, že súdna právomoc nebude založená na článku 5 bode 1 písm. b) druhej zarážke nariadenia č. 44/2001, vnútroštátny súd sa domnieva, že by bolo potrebné podľa článku 5 bodu 1 písm. c) uvedeného nariadenia uplatniť pravidlo uvedené v bode 1 písm. a) tohto článku 5. Podľa vnútroštátneho súdu v rámci článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 je rozhodujúce miesto plnenia spornej povinnosti podľa rozsudku zo 6. októbra 1976, De Bloos (14/76, Zb. s. 1497) a musí byť určené v závislosti od práva uplatniteľného na zmluvu dotknutú vo veci samej podľa rozsudku zo 6. októbra 1976, Industrie Tessili Italiana Como (12/76, Zb. s. 1473).

17 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy Oberster Gerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je zmluva, na základe ktorej držiteľ práva duševného vlastníctva prizná svojmu zmluvnému partnerovi oprávnenie užívať toto právo (licenčná zmluva), zmluvou o ‚poskytnutí služieb‘ v zmysle článku 5 ods. 1 písm. b) nariadenia [č. 44/2001]?

2. V prípade kladnej odpovede na otázku 1:

   a) Je miestom poskytovania služby každé miesto v členskom štáte, na ktorom je podľa zmluvy dovolené užívať právo podľa zmluvy, a kde sa aj skutočne užíva?

   b) Alebo k poskytovaniu služby dochádza v mieste bydliska alebo v mieste sídla správnych orgánov poskytovateľa licencie?

   c) V prípade kladnej odpovede na druhú otázku písm. a) alebo druhú otázku písm. b) je príslušný súd oprávnený rozhodnúť aj o odmenách za licenciu, ktoré vyplývajú z užívania práva v inom členskom štáte alebo treťom štáte?

3. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku alebo na druhú otázku písm. a) a druhú otázku písm. b): Má sa príslušnosť na zaplatenie odmeny za licenciu podľa článku 5 bodu 1 písm. a) a c) nariadenia [č. 44/2001] naďalej posudzovať podľa zásad, ktoré vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev týkajúcej sa článku 5 bodu 1 [Bruselského dohovoru]?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

18 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či zmluva, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho za odmenu, je zmluvou o poskytnutí služieb v zmysle článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 44/2001.

19 Na úvod treba konštatovať, že znenie článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 44/2001 samo osebe neumožňuje odpovedať na položenú otázku, keďže toto ustanovenie nedefinuje pojem zmluva o poskytnutí služieb.

20 V dôsledku toho je potrebné vykladať článok 5 bod 1 písm. b) druhú zarážku nariadenia č. 44/2001 vo svetle vzniku, cieľov a systému predmetného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. júla 2006, Reisch Montage, C-103/05, Zb. s. I-6827, bod 29; zo 14. decembra 2006, ASML, C-283/05, Zb. s. I-12041, body 16 a 22, ako aj z 3. mája 2007, Color Drack, C-386/05, Zb. s. I-3699, bod 18).

21 V tejto súvislosti z odôvodnenia č. 2 a 11 nariadenia č. 44/2001 vyplýva, že smeruje k harmonizovaniu noriem konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach prostredníctvom noriem súdnej právomoci, ktoré sú vysoko predvídateľné.

22 Nariadenie č. 44/2001 sleduje cieľ právnej istoty, ktorý spočíva v posilnení právnej ochrany osôb s bydliskom v Európskom spoločenstve umožňujúc súčasne žalobcovi ľahko identifikovať súd, na ktorý sa môže obrátiť a žalovanému rozumne predvídať súd, na ktorom môže byť žalovaný (pozri rozsudky Reisch Montage, už citovaný, body 24 a 25, ako aj Color Drack, už citovaný, bod 20).

23 Normy právomoci obsiahnuté v nariadení č. 44/2001 vychádzajú zo zásady základnej právomoci miesta bydliska žalovaného uvádzanej v jeho článku 2 a doplnenej osobitnými právomocami (pozri rozsudky Reisch Montage, už citovaný, bod 22, a Color Drack, už citovaný, bod 21).

24 Norma právomoci bydliska žalovaného je preto doplnená v článku 5 bode 1 nariadenia č. 44/2001 normou osobitnej právomoci v zmluvných veciach. Táto norma, ktorá zodpovedá cieľu blízkosti, je odôvodňovaná existenciou úzkej väzby medzi zmluvou a súdom príslušným na jej preskúmanie.

25 V súlade s touto normou osobitnej právomoci je tiež možné proti žalovanému podať žalobu na súde príslušnom podľa miesta, kde zmluvné plnenie, ktoré je predmetom žaloby, bolo alebo malo byť vykonané, keďže pri tomto súde sa predpokladá úzke spojenie so zmluvou.

26 Na účely posilnenia základného cieľa právnej istoty, ktorá riadi pravidlá právomoci, ktoré obsahuje, nariadenie č. 44/2001 autonómne definuje tento hraničný ukazovateľ pre zmluvy o poskytnutí služieb.

27 Podľa článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 44/2001 totiž miestom plnenia povinnosti, ktorá je predmetom žaloby, je miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť.

28 Vo svetle týchto úvah treba určiť, či zmluva, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva za odmenu postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho, je zmluvou o poskytnutí služieb v zmysle článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 44/2001.

29 V tejto súvislosti, ako uvádzajú nemecká a talianska vláda a vláda Spojeného kráľovstva v pripomienkach, ktoré predložili Súdnemu dvoru, pojem služby zahŕňa prinajmenšom to, že strana, ktorá ich poskytuje, vykonáva určitú činnosť za odmenu.

30 Zmluva, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva za odmenu postúpi svojej zmluvnej strane právo vykonávať ho, nezahŕňa takúto činnosť.

31 Takouto zmluvou sa totiž držiteľ poskytovaného práva druhej zmluvnej strane výlučne zaväzuje, že nespochybní výkon tohto práva touto zmluvnou stranou. Ako zdôraznila generálna advokátka v bode 58 svojich návrhov, držiteľ práva duševného vlastníctva poskytnutím práva výkonu nevykonáva žiadne plnenie a zaväzuje sa výlučne nechať druhú zmluvnú stranu slobodne vykonávať uvedené právo.

32 V tejto súvislosti je bezvýznamné, že zmluvná strana poskytovateľa je alebo nie je povinná vykonávať postúpené práva duševného vlastníctva.

33 Túto analýzu nemožno spochybniť tvrdeniami založenými na výklade pojmu „služby“ v zmysle článku 50 ES alebo iných nástrojov sekundárneho práva Spoločenstva, ako je nariadenie č. 44/2001, alebo na výklade štruktúry alebo systematiky článku 5 bodu 1 tohto nariadenia.

34 Po prvé nijaká okolnosť založená na štruktúre alebo systematike nariadenia č. 44/2001 nevyžaduje vykladať pojem „poskytnutie služieb“ uvedený v článku 5 bode 1 písm. b) druhej zarážke uvedeného nariadenia na základe riešení, ktoré Súdny dvor poskytol v oblasti voľného pohybu služieb v zmysle článku 50 ES.

35 Hoci táto oblasť prípadne umožňuje široký výklad pojmu služby, tento prístup je odôvodnený obavou, aby sa čo najväčšie množstvo hospodárskych činností, na ktoré sa nevzťahuje voľný pohyb tovaru, kapitálu alebo osôb nevymyklo spod pôsobnosti Zmluvy ES.

36 V systéme nariadenia č. 44/2001 skutočnosť, že zmluva, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva za odmenu postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho, nepatrí medzi zmluvy o poskytnutí služieb v zmysle článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky tohto nariadenia, nebráni tomu, aby sa na túto zmluvu vzťahovalo toto nariadenie, a to najmä jeho ďalšie pravidlá o súdnej právomoci.

37 Štruktúra a systematika pravidiel o právomoci uvedených v tomto nariadení č. 44/2001 naopak vyžadujú zužujúci výklad pravidiel o osobitnej právomoci — v tomto prípade

v zmluvných veciach uvedená v článku 5 bode 1 uvedeného nariadenia –, ktoré sa odchyľujú od všeobecnej zásady právomoci súdov podľa bydliska žalovaného.

38 Z podobných dôvodov tiež nemožno po druhé vykladať pojem „poskytnutie služieb“ uvedený v článku 5 bode 1 písm. b) druhej zarážke nariadenia č. 44/2001 vzhľadom na definíciu pojmu „služby“ založenú na smernici Spoločenstva o DPH.

39 Ako uviedla generálna advokátka v bodoch 71 a 72 svojich návrhov, definícia tohto posledného uvedeného pojmu smernicou o DPH je negatívnou definíciou, ktorá je svojou samotnou povahou nevyhnutne širšia, pretože pojem „poskytovanie služieb“ je v nej definovaný ako každá transakcia, ktorá nie je dodaním tovaru. Tieto smernice považujú za transakcie zdaniteľné vo vnútri územia Spoločenstva iba dve kategórie hospodárskych činností, a to dodanie tovaru a poskytovanie služieb.

40 V rámci článku 5 bodu 1 nariadenia č. 44/2001, keďže nejde o zmluvu o kúpe tovaru, súdna právomoc nie je určená v tomto rozsahu na samotnom základe pravidiel, ktoré sa uplatňujú na zmluvy o poskytnutí služieb. Článok 5 bod 1 písm. a) tohto nariadenia sa totiž uplatňuje na zmluvy, ktoré nie sú ani zmluvami o kúpe tovaru, ani zmluvami o poskytnutí služieb v súlade s článkom 5 bodom 1 písm. c) uvedeného nariadenia.

41 Po tretie a na záver analýza, podľa ktorej zmluva, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva za odmenu postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho, nie je zmluvou o poskytnutí služieb v zmysle článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 44/2001, nemôže byť spochybnená ani nevyhnutnosťou široko vymedziť

pôsobnosť tohto článku 5 bodu 1 písm. b) vo vzťahu k tomu istému článku 5 bodu 1 písm. a), ktorú uviedla Komisia Európskych spoločenstiev.

42 Treba totiž pripomenúť, že zo systému článku 5 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 vyplýva, že normotvorca Spoločenstva prijal rozdielne pravidlá o právomoci pre zmluvy o kúpe tovaru a pre zmluvy o poskytnutí služieb na jednej strane a pre akýkoľvek iný druh zmluvy, ktorá nie je predmetom osobitných ustanovení v tomto nariadení, na strane druhej.

43 Rozšírenie pôsobnosti článku 5 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 44/2001 by v tomto ohľade znamenalo obídenie vôle normotvorcu Spoločenstva a dotklo by sa potrebného účinku tohto článku 5 bodu 1 písm. c) a a).

44 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba odpovedať na prvú otázku tak, že článok 5 bod 1 písm. b) druhá zarážka nariadenia č. 44/2001 musí byť vykladaný v tom zmysle, že zmluva, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva za odmenu postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho, nie je zmluvou o poskytnutí služieb v zmysle tohto ustanovenia.

O druhej otázke

45 Vzhľadom na odpoveď danú na prvú otázku nie je opodstatnené odpovedať na druhú otázku.

O tretej otázke

46 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či na určenie, podľa článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001, súdu príslušného na rozhodovanie o návrhu na zaplatenie odmeny dlžnej podľa zmluvy, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho, treba aj naďalej vychádzať zo zásad vyplývajúcich z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa článku 5 bodu 1 Bruselského dohovoru.

47 Vnútroštátny súd sa osobitne pýta, či sa má článok 5 bod 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 vykladať v tom zmysle, že na jednej strane pojem „záväzok" uvedený v tomto článku odkazuje na záväzok, ktorý vyplýva zo zmluvy a ktorého nesplnenie sa uvádza na odôvodnenie žaloby na súde, a na druhej strane miesto plnenia tohto záväzku je určené v súlade so zákonom, ktorý upravuje tento záväzok podľa kolíznych noriem konajúceho súdu, ako to Súdny dvor už rozhodol vo veci článku 5 bodu 1 Bruselského dohovoru (pozri, čo sa týka pojmu „záväzok" uvedený v článku 5 bod 1 Bruselského dohovoru, rozsudky De Bloos, už citovaný, bod 13; z 15. januára 1987, Shenavai, 266/85, Zb. s. I-239, bod 9; z 29. júna 1994, Custom Made Commercial, C-288/92, Zb. s. I-2913, bod 23; z 5. októbra 1999, Leathertex, C-420/97, Zb. s. I-6747, bod 31, a z 19. februára 2002, Besix, C-256/00, Zb. s. I-1699, bod 44, ako aj, čo sa týka miesta plnenia záväzku v zmysle článku 5 bod 1 Bruselského dohovoru, rozsudky Industrie Tessili Italiana Como, už citovaný, bod 13; Custom Made Commercial, už citovaný, bod 26; z 28. septembra 1999, GIE Groupe Concorde a i., C-440/97, Zb. s. I-6307, bod 32; Leathertex, už citovaný, bod 33, ako aj Besix, už citovaný, body 33 a 36).

48 V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že výrazy článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 sú úplne zhodné s výrazmi článku 5 bodu 1 prvej vety Bruselského dohovoru.

49 Nariadenie č. 44/2001 sa v tomto bode v podstatnej miere inšpiruje Bruselským dohovorom, ktorým normotvorca Spoločenstva zamýšľal zabezpečiť skutočnú kontinuitu, ako vyplýva z odôvodnenia č. 19 uvedeného nariadenia.

50 Nariadenie č. 44/2001 má totiž za cieľ nielen aktualizovať Bruselský dohovor, ale tiež zachovať jeho štruktúru a základné zásady s cieľom zabezpečiť ich kontinuitu.

51 Pri neexistencii akejkoľvek skutočnosti odôvodňujúcej rozdielny výklad požiadavka súdržnosti zahŕňa, že článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 je priznaný rovnaký dosah ako ten, ktorý sa týka zodpovedajúceho ustanovenia Bruselského dohovoru tak, aby bol zabezpečený jednotný výklad Bruselského dohovoru a nariadenia č. 44/2001 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. októbra 2002, Henkel, C-167/00, Zb. s. I-8111, bod 49).

52 Ako uviedla talianska vláda vo svojich pripomienkach, ustanovenia Bruselského dohovoru, ktoré boli nezmenené prebraté do nariadenia č. 44/2001, musia byť aj naďalej rovnako vykladané v rámci uvedeného nariadenia a platí to o to viac, že toto nariadenie nahradilo Bruselský dohovor vo vzťahoch medzi členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudky Henkel, už citovaný, bod 49, a z 8. mája 2003, Gantner Electronic, C-111/01, Zb. s. I-4207, bod 28).

53 Ako uviedla vo svojich pripomienkach vláda Spojeného kráľovstva, táto výkladová kontinuita je okrem toho v súlade s požiadavkami právnej istoty, ktoré vyžadujú, aby sa nespochybnila tradičná judikatúra Súdneho dvora, ktorej sa normotvorca Spoločenstva nemal v úmysle dotknúť.

54 V tejto súvislosti a ako zdôraznila generálna advokátka v bodoch 94 a 95 svojich návrhov, ako z prípravných prác nariadenia č. 44/2001, tak aj zo štruktúry jeho článku 5 bodu 1 vyplýva, že iba v prípade zmlúv o kúpe tovaru a zmlúv o poskytnutí služieb normotvorca Spoločenstva zamýšľal na jednej strane neviazať sa na sporný záväzok, ale prihliadnuť na záväzok, ktorý je charakteristický pre tieto zmluvy, a na druhej strane autonómne definovať miesto plnenia ako hraničný ukazovateľ pre súd príslušný v zmluvných veciach.

55 V dôsledku toho treba uviesť, že normotvorca Spoločenstva v rámci nariadenia č. 44/2001 zamýšľal zachovať pre všetky iné zmluvy ako tie, ktoré sa týkajú kúpy tovaru a poskytovania služieb, zásady vypracované Súdnym dvorom v kontexte Bruselského dohovoru, najmä čo sa týka záväzku, ktorý sa má zohľadniť, a určenia miesta jeho plnenia.

56 Článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 sa preto musí priznať rovnaký význam ako článku 5 bodu 1 Bruselského dohovoru.

57 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba odpovedať na tretiu otázku tak, že na určenie, podľa článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001, súdu príslušného na rozhodovanie o návrhu na zaplatenie odmeny dlžnej podľa zmluvy, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva postúpi svojej zmluvnej strane právo vykonávať ho, treba aj naďalej vychádzať zo zásad vyplývajúcich z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa článku 5 bodu 1 Bruselského dohovoru.

O trovách

58 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 5 bod 1 písm. b) druhá zarážka nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach musí byť vykladaný v tom zmysle, že zmluva, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva za odmenu postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho, nie je zmluvou o poskytnutí služieb v zmysle tohto ustanovenia.**

2. **Na to, aby sa podľa článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 určil súd príslušný na rozhodovanie o návrhu na zaplatenie odmeny dlžnej podľa zmluvy, ktorou držiteľ práva duševného vlastníctva postúpi druhej zmluvnej strane právo vykonávať ho, treba aj naďalej vychádzať zo zásad vyplývajúcich z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa článku 5 bodu 1 Dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a o výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, zmeneného a doplneného Dohovorom z 26. mája 1989 o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky.**

Podpisy